

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra ruského jazyka a literatury

Bakalářská práce

Vladimír Putin-ruský prezident a politik
(Vladimir Putin-Russian President and Politician)

Vypracovala: Sonia Válečková
Vedoucí práce: doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D.

České Budějovice 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, 13. dubna 2015

Sonia Válečková

.....

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucí mé bakalářské práce doc. PaedDr. Zdeňce Matyušové, Ph. D., za poskytnuté konzultace, doporučení a cenné rady, jež byly velmi přínosné a dopomohly k zpracování této práce.

Oddělení ruského jazyka a literatury

Pedagogická fakulta, Jihočeská univerzita, České Budějovice

Vladimír Putin – ruský prezident a politik

Tématem mé bakalářské práce je zmapování života Vladimíra Putina, který je současným ruským prezidentem a politikem. Začátek práce je soustředěn na období od jeho narození až po nástup na post prezidenta. V této části jsou zaznamenány jeho počáteční problémy ve škole, rozhodování o budoucnosti a jeho odhodlání a vytrvalost, které mu zajistily četné profesní postupy. V druhé části práce jsem se zaměřila na výsledky jeho dosavadní vlády v Rusku. Tyto výsledky jsem rozdělila do dvou protikladných skupin. Na jedné straně jsou negativní praktiky protlačované Kremlem, kde je jedním z hlavních témat vražda Anny Politkovské a neobjasněná smrt Alexandra Litviněnka. Na straně druhé jsou převážně ekonomické úspěchy, jež pozvedly životní úroveň ruského obyvatelstva. V samotném konci jsem se rozhodla uvést můj názor na problémy mezi Spojenými státy a Ruskou federací podložené několika články.

Součástí práce jsou přílohy zahrnující fotografie Vladimíra Putina.

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D.

The Department of Russian language and literature

Faculty of Education, University of South Bohemia, České Budějovice

Vladimir Putin – Russian President and Politician

The aim of my Bachelor's thesis is to describe the life of the sitting Russian president and politician Vladimir Putin. The beginning of the thesis concentrates on the period from Putin's birth to the beginning of his career as a president. There are noticed his initial problems in school in this part as well as his decision about the future and his determination and stamina ensuring his numerous professional advancements. In the second part I concentrate on the results of his government in Russia. These results are divided into two contrary groups. On one hand, there are negative machinations practiced by the Kremlin. One of the main themes in this part is the murder of Anna Politkovska and unexplained death of Alexander Litvinenko. On the other hand there are mainly economic successes which raised the standard of living of the Russian population. At the end of the work, I present my opinions on problems between the United States of America and the Russian Federation supported by several articles.

This thesis includes photos of Vladimir Putin.

Head of thesis: doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D.

OBSAH

Úvod.....	8
1. Putinův život před vstupem do vlády.....	9
1.1 Rodiče Vladimíra Putina.....	9
1.2 Žák a student.....	10
1.3 Z mladého muže odborníkem.....	10
2. Cesta k moci.....	13
2.1 Kariéra u Sobčaka.....	13
2.2 Cesta do prezidentského křesla.....	14
3. Negativa Putinovy vlády.....	16
3.1 Případ Anny Politkovské.....	16
3.2 Vražda Alexandra Litviněnka.....	17
3.3 Děsivé praktiky Kremlu.....	19
3.3.1 Zákaz extremismu a omezení tisku.....	20
3.3.2 Vynucené zestátnování.....	21
3.3.3 Omezení organizací a přetváření historie.....	21
3.4 Svoboda projevu u nás.....	22
3.5 Změny ve volbách a jejich nesrovnalosti.....	23
4. Mínění národa podle průzkumu.....	25
4.1 Názor Putina na rozpad SSSR.....	26
5. Srovnání vlád Borise Jelcina a Vladimíra Putina.....	28
6. Pozitiva Putinovy vlády.....	30
6.1 Ekonomika Ruska za vlády Vladimíra Putina.....	30

6.2 Demografická situace.....	31
6.3 Lepší finanční situace jednotlivých osob.....	32
7. Amerika versus Rusko.....	34
Závěr.....	37
Резюме.....	39
Bibliografie.....	41
Dokumentární přílohy.....	43

Úvod

Dané téma jsem si zvolila z mnoha důvodů. Jelikož studuji obor, kde je mou povinností orientovat se v záležitostech Ruské federace, snažila jsem se vybrat si téma, které by ještě rozšířilo mé vědomosti a dopomohlo pochopit současné dění. A jelikož je Vladimír Putin nyní hlavním bodem mnoha médií, byl mou jasnou volbou. Cílem mé práce je tedy zjistit, kdo je tato významná osobnost. Jakým byl žákem a proč se rozhodl pro práci v KGB. Dalším mým úkolem bude objasnit, co ho vedlo stát se prezidentem a s jakými překážkami se na své cestě do prezidentského křesla musel potýkat. Zda se setkává jeho vláda s odporem či se těší oblibě. Chtěla bych pochopit dvojí stránku panování Kremlu v čele s Vladimírem Putinem, jelikož vím, že žádná vláda není dokonalá. Ujasnit si klady i zápory, přičemž zhodnotit jaké stránky podle mne převažují. K tomu mi může domoci srovnání vlád nynějšího prezidenta s předchozím chaotickým vedením státu v podobě Borise Jelcina. Mým posledním cílem je zformulování si názoru na nynější dění ve světě. Zjistit, ke které straně se přikláním a proč.

1. Putinův život před vstupem do vlády

V následující části jsem se snažila zachytit Putinův život od jeho narození po jeho působení v KGB. Je zde popsáno jakým byl žákem, jaké byly jeho sny o budoucnosti a nakonec, jaká byla jeho činnost v rozvědce.

1.1 Rodiče Vladimíra Putina

Vladimír Vladimírovič Putin se narodil 7. října roku 1952 ve městě Sankt-Petěrburg (v té době známém jako Leningrad). Nikdy se netajil tím, že pochází z chudé rodiny. Tento fakt častokrát zmiňuje ve svých proslovech za účelem přiblížení se obyčejným lidem. Na své dětství vzpomíná takto: *«Я из простой семьи, и я жил очень долго этой жизнью, практически всю свою сознательную жизнь. Я жил как рядовой нормальный человек, и у меня всегда сохраняется эта связь»*¹

V Petrohradě se narodil i jeho otec Vladimír Spiridonovič Putin. Bylo tomu však o pár desítek let dříve, přesněji roku 1911. Když pak přišla první světová válka, přestěhoval se Vladimír Spiridonovič spolu se svou rodinou do vesničky Pominovo. To se mu stalo osudným, jelikož právě zde se seznámil s Marijou Ivanovnou – budoucí matkou Vladimíra Putina juniora, se kterou se oženil ve věku sedmnácti let. Zanedlouho musel Vladimír Spiridonovič nastoupit do vojenské služby, kde začínal sloužit u ponorkového námořnictva. Později pak odešel na frontu jako dobrovolník za druhé světové války. Na konci 40. let se Vladimír Spiridonovič spolu se svou manželkou Marijou přestěhoval zpět do Sankt-Petěrburgu, kde počali i malého Vladimíra. V 50. letech pracoval Putinův otec v závodě na výrobu vagónů, kde ho později povýšili na vedoucího oddělení. Marija Ivanovna zemřela roku 1999 na rakovinu, které o pár měsíců později podlehl i její manžel a Putinův otec. Vladimír Putin se tak během jednoho jediného roku musel smířit se ztrátou obou rodičů. Zajímavostí je, že Putin nebyl prvorozeným dítětem. Jeho bratr však zemřel už za dob blokády dřívějšího Leningradu (1941-1944).

---

¹ <http://www.putin.kremlin.ru/bio>

1.2 Žák a student

V Sankt-Petěrburgu neboli Petrohradě Vladimír nastoupil na základní školu, kde už jako malý zastával roli neformálního vůdce. Od malička byl nedochvilný, což mu vydrželo až do dnešních dob. A protože byl neukázněným žákem, odmítli ho přijmout ve třetí třídě k pionýrům. Své přijetí si zasloužil až zlepšením svého školního prospěchu v šesté třídě. Učitelé v něm ovšem viděli veliký potenciál, jelikož měl dobrou paměť. Zejména pak na jazyky. Na základní škole si vybral německý jazyk, k němuž si utvořil vřelý vztah. Stejný vztah choval i ke sportu. Putin sportoval od dětství a na tréninky docházel až čtyřikrát týdně. Možná odtud pramení jeho disciplinovanost. Začínal se sportem zvaným sambo, a později přešel na návrh svého trenéra k jinému bojovému umění - judu. Když vycházel z osmé třídy, bylo na čase rozhodnout se, kam povedou jeho další kroky. Ačkoli byla Vladimírovou volbou škola se zaměřením na chemii, brzo zjistil, že být chemikem ho nenaplňuje tak, jak by si přál. Po dobu studia na této škole se mu začala utvářet reálná představa o jeho možném budoucím povolání. Jeho novým snem bylo pracovat v rozvědce. Nelenil tedy a zjistil si podrobnosti o přijetí do této funkce. A aby nic neponechal náhodě, osobně zašel přímo ke zdroji, tedy do kanceláře KGB². Zde mu bylo vysvětleno, že pokud se k nim chce opravdu přidat, musí absolvovat jakoukoli civilní vysokou školu, nejlépe však studium práv. Další možností bylo jít na vojnu. Putin si vybral tu pro něj přijatelnější variantu a nastoupil na Právnickou fakultu Leningradské státní univerzity. Práva studoval v letech 1970-1975, načež je úspěšně absolvoval a pokračoval se studiem na moskevské vysoké škole KGB.

1.3 Z mladého muže odborníkem

Putinovy první kroky vedly na sekretariát správy, ze kterého později přešel do úseku kontrarozvědky. V těchto službách strávil přibližně pět měsíců. Jeho kariéra začala stoupat poté, co si ho po půl roce všimli členové zahraniční rozvědky.

---

² **KGB** = ruská zkratka pro Výbor státní bezpečnosti, rusky Комитет государственной безопасности. Jednalo se o sovětskou tajnou službu, která plnila úlohu bezpečnostní a zpravodajské agentury a tajné policie, orientovala se na špionáž a kontrašpionáž a bojovala proti tzv. „vnitřnímu nepříteli“. Vznikla v roce 1953, kdy převzala funkce bývalého NKVD. KGB měla srovnatelnou roli, jako americká CIA či FBI. Činnost KGB skončila s rozpadem Sovětského svazu v roce 1991. (zdroj: <http://www.specwar.info/specialni-sily/rusko-sovetsky-svaz/kgb-vybor-statni-bezpecnosti/>)

Pro Putina to znamenalo nástup na institut Rudého praporu, kde byl po dobu jednoho roku speciálně školen pro službu v Německu (bývalém NDR). Putin působil v orgánech KGB celých šestnáct let (od roku 1975 do roku 1991). Paradoxem je, že téměř třetinu této doby strávil učením se zmiňované profesi. Ještě před odjezdem do zahraničí se stihl Putin v roce 1983 oženit. Jeho manželkou se stala Ljudmila Škrebněvová, tehdejší letuška sloužící na vnitrostátních linkách. Ta samá žena, která mu dodnes dlouhá léta stála po boku a byla jeho velikou oporou. Vladimír odjel do Německa, přesněji do Drážďan, dva roky poté. Jeho služba zde trvala dlouhých pět let. V NDR měl Putin na starosti politickou rozvědku. Tento druh práce zahrnoval získávání důležitých informací o politických činitelích a o plánech, jež má v úmyslu potencionální protivník. Přesněji jaké jsou cíle politických stran, jaké názory zastávají jejich představitelé a vůdci, jaký postoj zaujímají k jednotlivým politickým otázkám a jaký budou mít případný postoj v různých jednáních s Ruskem. Všechny tyto informace byly rozvědčíkem vždy nejprve individuálně zpracovány a poté odeslány do centra KGB. Ljudmila za ním přijela v roce 1986 s první dcerou Mášou, které brzy pořídili sourozence, sestru Jekatěrinu. Ačkoli Putin své ženě bezmezně věřil, podle pravidel KGB nesměl doma o své práci hovořit. Takovýto únik informací by s sebou nesl následky. Pokud se jeho žena z nevědomosti začala bavit s někým, s kým by neměla, Vladimír jí informoval a ona byla nucena okamžitě zanechat takového přátelství. I přes to všechno mu Ljudmila věřila a nikdy se nesnažila vytáhnout ze svého muže zakázané informace. Vladimír Putin byl cílevědomý a při své práci velice důsledný. Díky tomu byl v zahraničí dvakrát povýšen. Začínal na postu vyššího operativního referenta, pokračoval přes zástupce vedoucího oddělení, až se stal členem stranického výboru expozitury bezpečnostních orgánů. Rok 1998 mu přinesl ještě jedno ocenění jeho práce a to povýšení na ředitele FSB³. V tomto roce už samozřejmě Putin nepůsobil v Německu, odkud museli odejít po pádu Berlínské zdi, nýbrž doma v Rusku.

Mnozí lidé dodnes odsuzují Putina za jeho působení v rozvědce. Ve Velké Británii přitom existují osobnosti, které jsou i přes své působení v rozvědce velmi

---

³ **Federální služba bezpečnosti** (zkratka **FSB**, rusky *Федеральная служба безопасности Российской Федерации* – *Feděralnaja služba bezopasnosti Rossijskoj Feděracii*) je hlavní domácí bezpečnostní služba Ruské federace, hlavní následník Výboru státní bezpečnosti. Jejím úkolem je zajištění úlohy kontrarozvědky a vnitřní bezpečnosti. Její ředitelství je v Moskvě a služba je řízena ministerstvem spravedlnosti a jejím ředitelem je od roku 2008 Alexandr Vasiljevič Bortnikov. (zdroj: <http://cs.wikipedia.org>)

uznávané. Jako příklad mohu uvést spisovatele Johna le Carré nebo Thomase Edwarda Lawrence, jenž je známý také jako Lawrence z Arábie. Ten je v Anglii považován za hrdinu, jelikož jako agent britské kontrarozvědky sjednotil zneprátené arabské kmeny proti tehdy nenáviděné Osmanské říši. Rozvědka je pro zemi v mnohých případech velikým přínosem a napomáhá udržování pořádku. Sám Putin považoval práci v rozvědce za obrovský přínos, který mu pomohl rozvíjet jeho schopnosti. Na jedné tiskové konferenci, kde byl ze strany italského novináře požádán o zhodnocení jeho působení v KGB, Putin odpověděl: *«Это положительный опыт.... Работа в разведке – прежде всего информационная. Она конечно, очень расширяет кругозор. Это дает хорошие навыки работы с людьми. В службе разведки культивировалась любовь к Родине, к стране. Это было одной из главных составляющих идеологической работы с персоналом, с сотрудниками разведки, и я уверен, что это было положительным, это больше помогает, чем мешает.... Это была интересная работа, она, повторяю, много мне дала с точки зрения расширения кругозора, умения работать с информацией, умения выбирать главное из этой информации, сосредоточить на ней внимание и думать, как использовать эту информацию для решения практических политических проблем».*⁴ Jeho bývalí spolupracovníci z KGB o něm hovoří jako o člověku, který v sobě skrýval obrovský potenciál a v komunikaci s lidmi vždy vynikal. Věděl jak se jich ptát, jak se na ně dívat aby mu věřili a říkali pravdu. Tato schopnost se mu dnes zcela jistě hodí při nekonečných proslovech na konferencích a k lidu. Plukovník Matvějev, který s ním dříve spolupracoval prohlásil, že to byl spravedlivý, čestný a pracující člověk, kterého nelze považovat za typického kariéristu. Putin nebyl z těch, kteří chtěli povýšení za každou cenu, neboť věděl, že za povýšením stojí dobře odvedená a usilovná práce.

---

⁴ Медведев, Р. А.: Владимир Путин. Москва. 2007, с.27.

2. Cesta k moci

Jeho působení v KGB bylo pouhým začátkem jeho kariéry. Ještě ho čekala dlouhá cesta do prezidentského křesla. Cesta, která ho mnohé naučila a připravila na tlak, pod kterým bývají vysocí státní činitelé. Pokud v KGB měl na starosti pouze zpracování informací, zde už se musel naučit dělat důležitá rozhodnutí.

2.1 Kariéra u Sobčaka

Posledních pár let ve službě KGB se Putinovy zdálo, že jeho práce ztrácela smysl. Ačkoli se svými spolupracovníky posílali informace do centra, nedostávalo se jim žádné reakce. A tak začal Putin po návratu z Německa (1990) uvažovat o změně povolání. Když pak tedy dostal nabídku pracovat v pozici pomocníka rektora pro mezinárodní styky na Leningradské univerzitě, neváhal a nabídku přijal. Chtěl zde také obhájit svou dizertační práci v oblasti mezinárodního soukromého práva. Možnost pracovat na Leningradské univerzitě se naskytla i jeho ženě Ljudmile, která zde vyučovala německý jazyk. Za další postup v jeho kariéře se dá považovat práce pomocníka pro Anatolije Sobčaka, který působil na postu předsedy Lensovětu. Ačkoliv Sobčakovi Putinovo dřívější působení v orgánech KGB nijak nepřekáželo, sám Putin dobře věděl, jaké to může mít pro stranu následky. Jeho minulost mohla stranu výrazně poškodit, přičemž jeho i Sobčaka kompromitovat. Rozhodl se tedy nadobro opustit svou funkci v KGB a naplno se věnovat rozvoji své kariéry u Anatolije Sobčaka. Jedním z důvodů, proč z KGB odešel, bylo také to, že ho postupem času začali někteří členové Lensovětu vydírat. Aby vše uvedl na pravou míru a zavřel tak pusou některým záškodníkům, natočil otevřený rozhovor s přítelem a režisérem v jedné osobě Igorem Abrahamovičem, který se ho po dobu interview podrobně vyptával na jeho působení v KGB. Nyní mohl s čistým štítem rozvíjet svou kariéru. V roce 1994 se stal prvním zástupcem předsedy vlády města Petrohradu, čímž získal rozsáhlé pravomoci. Tato práce se od jeho dřívější služby v KGB lišila tím, že nyní už neměl na starosti pouze zpracování informací, nýbrž i samotné rozhodování. V mnohých věcech rozhodoval naprosto samostatně bez Sobčaka. Mnohdy musel napravovat některé Sobčakovy chyby, který si místo přátel dělal z některých významných lidí spíše protivníky. V takovém případě se hodilo Putinovo umění

komunikace s lidmi. V letech 1992-1993 se Putin velkým dílem zasloužil o to, aby do Ruska začaly proudit západní investice. S jeho pomocí byla v Rusku otevřena první měnová burza. Když byl pak Sobčak v roce 1996 sesazen Vladimírem Jakovlevem z postu primátora Petrohradu, rozhodl se Putin opustit své místo zástupce. Tento krok učinil i přesto, že mu bylo nabídnuto dále setrvávat na jeho dosavadní pozici.

2.2 Cesta do prezidentského křesla

Putin se spolu se svou rodinou přestěhoval do hlavního města Moskvy. A právě zde započala jeho cesta na post hlavy státu. Nejprve mu byla nabídnuta práce zástupce šéfa hospodářské správy Kremlu. V roce 1997 se stal šéfem hlavní kontrolní správy prezidenta Ruské federace a o rok později byl povýšen na prvního náměstka vedoucího prezidentského úřadu pro regiony. Jelikož se Putin osvědčil jako velmi schopný pracovník, další povýšení na sebe nenechalo dlouho čekat. Vladimír Putin se stal ředitelem Federální bezpečnostní služby, přičemž zanedlouho zastával i post tajemníka Bezpečnostní rady Ruska. V srpnu roku 1999 mu sám prezident Ruské federace Boris Jelcin nabídl práci premiéra. Teď už byl jen krůček od vrcholu politiky.

31. prosince 1999 se stal Putin na popud Jelcina úřadujícím prezidentem Ruské federace. Boris Jelcin ho před celým národem prohlásil za vhodného nástupce. *«В соответствии с Конституцией, уходя в отставку, я подписал Указ о возложении обязанностей Президента России на Председателя Правительства Владимира Владимировича Путина. В течение трех месяцев в соответствии с Конституцией он будет главой государства. А через три месяца, также в соответствии с Конституцией России, состоятся выборы Президента. Я всегда был уверен в удивительной мудрости россиян. Поэтому не сомневаюсь, какой выбор вы сделаете в конце марта 2000 года.»*⁵ Jak Jelcin doufal, tak i ruský národ rozhodl. Do úřadu prezidenta byl 26. března roku 2000 oficiálně zvolen Vladimír Putin. Jeho nabytí moci se ovšem setkalo s několika nařčeními. Například Jevgenij Primakov, politický činitel, obvinil Putina z obměny pracovníků FSB, na jejichž místo měl podle zvěstí dosadit své přátele z Petrohradu. Takové řeči si ovšem Putin nenechal líbit. Všechny pracovníky FSB přivedl přímo

---

⁵ <http://www.bbc.co.uk/russian/address.htm>

za Primakovem a dokázal mu, že ve Federální službě bezpečnosti pracují stále ti samí lidé. Primakovovi nezbývalo nic jiného než se omluvit a odejít se sklopenou hlavou.

Rok 2004 znamenal pro Putina opětovné zvolení do funkce prezidenta Ruské federace. A jelikož může být prezident zvolen pouze dvakrát po sobě, načež musí uvolnit místo jinému kandidátovi, začal se Putin poohlížet po svém následníkovi. Abychom tomu ovšem dobře rozuměli, Putin nechtěl být nadobro nahrazen, potřeboval pouze bezpečně přečkat jedno volební období. Ačkoli byl tedy roku 2008 zvolen prezidentem Dmitrij Medveděv, kterého si Putin sám vybral, nikdo ve skutečnosti nepochyboval o tom, kdo opravdu vládne. Medveděv měl být pouze dočasným náhradníkem, který opět uvolní místo Putinovi. Mezitím působil bývalý prezident na postu premiéra Ruska. Medveděv úkol splnil a Vladimír Vladimírovič Putin byl zvolen 4. března roku 2012 opět prezidentem. Na tomto postu působí dodnes.

3. Negativa Putinovy vlády

Stejně jako každý jiný vůdce země i Putin má své chyby. Jde o praktiky Kremlu, které do jisté míry omezují svobodu občanů. Díky tomu existuje mnoho Putinových odpůrců, jež se snaží všemi prostředky projevit svůj nesouhlas. Ne vždy však tyto svobodomyšlné projevy zůstanou bez povšimnutí Kremlu.

3.1 Případ Anny Politkovské

Kreml v čele s Putinem drží pevnou ruku nad vším, co se v Rusku děje. V některých oblastech se národu snaží dokázat jakou má moc, a tak je schopen tiše odstranit každého, kdo by se mu dovolil postavit. Pro příklad, nemusím chodit daleko. Anna Politkovská, odvážná novinářka, vždy otevřeně kritizovala způsoby, jimiž se Kreml snaží potlačit povstání v Čečensku a nejen to. Nelíbil se jí autoritářský systém, kterým se Putin snaží vést Rusko. Za tyto názory upadla Politkovská v nemilost. Dalším trnem v oku Kremlu bylo její dvojí občanství. Anna totiž nevladla pouze ruské, ale i americké občanství. Možná právě z toho důvodu byla většina Anniných knih sepsána v anglickém jazyce a vydána na Západě. V jedné ze svých knih z roku 2003, kde se zaměřila na válku v Čečensku - *Чечня: позор России*, se snažila objasnit situaci v pozadí. Zastávala názor, že válka, kterou tam Putin vede, není odůvodněná a mnohem krutější než ta z dob Jelcina. Další její kniha, která vyšla v roce 2004 v Anglii, byla nazvána *Путинская Россия*. Zde se nebála přirovnat Putinovský režim ke státnímu terorizmu. Pro velký úspěch vyšla tato kniha později i ve Francii. Kreml se rozhodl všem budoucím kritikům ukázat, jak dopadne každý, kdo pošpiní oficiální orgány Ruska. Anna Politkovská byla zastřelena v podchodu svého domu. Otázkou zůstává, zda je pouhou náhodou datum jejího úmrtí. V tento osudný den (7. října 2006) totiž Putin slavil své padesáté čtvrté narozeniny. Měl to být skrytý dar na počest oslavy ruského prezidenta? To se zřejmě nikdy nedozvíme. Na druhý den od smrti Politkovské se lidé začali scházet na náměstí Puškina a v podchodu jejího domu. Mnozí s sebou přinesli její portréty nebo naopak portréty Putina s nápisy, jež ho vinily z její smrti. Na pohřeb Anny Politkovské nedorazil žádný ruský politický činitel, přičemž zahraničních novinářů a diplomatů přijelo velké množství. Tato účast byla dozajista podmíněna snahou získat senzaci pro své novinové články, což se jim také

povedlo. Na jejím pohřbu se shromáždili především opoziční představitelé prezidenta Putina, z nichž mnozí vystoupili se svými projevy. Jedním z nich byl i Garri (Garry) Kasparov, který se již léta snažil rozpoutat radikální opozici proti Putinovi. Nad hrobem Politkovské řekl: *«Этим убийством, репрессивные и коррумпированные силы в России дают ясно понять, что они не останутся ни перед чем, чтобы остаться у власти.»*⁶ V ten samý den poskytl západním médiím rozhovor Michail Gorbačov, který přirovnal zabitou novinářku ke své dobré přítelkyni a řekl: *«Будь проклят тот, кто убил ее. Она была великопленной журналисткой, она шла вперед, ни перед чем не останавливалась и делая одно разоблачение за другим. Вне всякого сомнения, они хотели закрыть ей рот. И они это сделали.»*⁷ Samotný prezident Putin se k její smrti nevyjádřil dlouhé tři dny, což ještě více utvrzovalo všechny jeho oponenty ve správnosti jejich domněnek o zabití Politkovské na pokyn Kremlu. Nakonec se ruský národ dočkal. Putin vydal prohlášení, ve kterém striktně odmítal názory, že to vše byla iniciativa Kremlu, jelikož její práce a kritiky prý neměly tak velký vliv na lidi jak se říkalo. Zdůraznil, že smrt Politkovské byla strašnou událostí, avšak mnohem horší než její smrt je nynější pohled západního světa na Rusko. S její smrtí si mnozí uvědomili, že svoboda tisku v zemi je značně omezena, ne-li drcena pod rukama Kremlu. Politkovská však není jediná. Ruská vláda se už dlouhé roky tajně zbavuje nepohodlných novinářů. S nástupem Putina na post prezidenta se tento trend mírně zpomalil, ačkoliv bylo podle odhadů odstraněno okolo čtrnácti novinářů a dalších osm novinářů se nedočkalo vyřešení jejich případu.

3.2 Vražda Alexandra Litviněnka

Dalším dobře známým člověkem na seznamu „nežádoucích“ byl Alexandr Litviněnko - člověk, který dříve působil ve službách FSB v hodnosti důstojníka. Mezi Litviněnkem a FSB došlo k rozepři, a tak se Alexandr utíkal schovat do anglického hlavního města – Londýna. Od té doby byl Alexandr považován za aktivního kritika Vladimíra Putina a orgánů Federální služby bezpečnosti. Za hranicemi se mu podařilo vydat dvě knihy o FSB, které však nezpůsobily takovou senzaci, jakou si Litviněnko

---

⁶ Медведев, Р. А.: Владимир Путин. Москва. 2007, с. 639

⁷ Медведев, Р. А.: Владимир Путин. Москва. 2007, с. 639

představoval. Alexandr byl na začátku listopadu nečekaně otráven poloniem, načež o pár dní později (přesně 23. listopadu) zemřel v britské nemocnici v Londýně. U případu Litviněnka jsem se setkala s dvěma verzemi příčiny jeho smrti. Bylo zajímavé pozorovat zaujatost případem jak západního spisovatele, tak i toho ruského. Edward Lucas se ve své knize *Nová studená válka* značně opírá do prezidenta Putina a ve snaze hájit Litviněnka svaluje všechnu vinu na Rusko. V souvislosti s otravou poloniem nezapomněl zmínit fakt, že největším světovým producentem polonia je právě zmiňované Rusko. Napsal také, že mezi poslední slova Alexandra patřilo obvinění Putina z jeho vraždy. Ačkoli se prý britské orgány snažily vraždu prošetřit, Rusko silně bojkotovalo tyto snahy a případ nakonec skončil na smetišti nevyřešených zločinů. Po přečtení knihy *Vladimír Putin* od R. A. Medveděva jsem se však dozvěděla nová, možná schválně Lucasem přehlížená fakta. Medveděv poznamenal, že mnozí novináři si Litviněnkovu smrt automaticky spojili s domněnkou získání nových dokumentů, které mohly odhalit příčiny a motivy smrti Anny Politkovské. Tyto domněnky však nebyly fakticky podložené. Jeho smrt vyvolala obrovskou kampaň v britských novinách, která byla zaměřena proti Rusku a hlavně proti Putinovi. O tom, že viníkem je právě ruský prezident, měly britské noviny již od začátku jasno. Tak jasno, že pro ně bylo zbytečné čekat, až policie shromáždí všechny důkazy nebo nedej bože až lékaři stanoví konečnou diagnózu. Britská média nehleděla na porušování lékařské etikety a ve snaze podpořit svou protiruskou kampaň pustila do novin a televizních vysílání fotografie nemocného Litviněnka. Tvrzení, že Litviněnkova smrt byla zapříčiněna otravou poloniem, nebyla zcela pravdivá. Lékaři sice zaznamenali přítomnost polonia v jeho těle, fakticky však zemřel na infarkt. Tato skutečnost byla ovšem médiu zamlčena. S přihlédnutím k těmto faktům je dosti možné, že za jeho smrtí nestálo Rusko, nýbrž někdo, kdo se snažil všemi prostředky pošpinit tuto východní mocnost. A důvod? Možná snaha oslabit sílu Ruska ve světě. Kde je pravda nikdo neví, dobré je však nevyvozovat závěry pouze na základě informací jednoho autora prezentujícího nějakou událost. Jak říkávala má profesorka dějepisu, strana vítěze bude o bitvě psát jiným způsobem než strana poraženého. A tak je to i v tomto případě.

3.3 Děsivé praktiky Kremlu

Nejen novinářům, ale také ostatním zemím se Rusko snaží dokázat svou moc a vydobýt si tak respekt v očích západních mocností. Snaží se hájit své zájmy, které jsou mnohdy Západem přehlíženy. Kreml si uvědomuje, jaké zbraně drží ve svých rukou. Jeho možnost prostřednictvím Gazpromu⁸ zablokovat přívod plynu do zemí, jež jsou na ruských dodávkách závislé, straší ne jeden stát. Není divu, že se tímto faktem Rusko ohání ve většině konfliktů. Aby byla Ruská federace uznávána jako opravdová velmoc, snaží se postupně modernizovat jejich základnu zbraní ve snaze vyrovnat se Americe. Kreml se rozhodl financovat do tohoto odvětví a vyčlenit tak na nákup nových zbraní několik desítek či dokonce stovek miliard dolarů. V žebříčku největších světových vývozců zbraní se Rusko posunulo za Putinovy vlády na druhé místo. Mezi jejich největší odběratele spadá Čína a Indie. Rusko ovšem rádo dodává své zbraně i do zemí, které jsou na nože se Západem. Takovéto chování je vyvoláno pocitem nedostatečného tolerování a uznávání Ruska, jakožto světového giganta. Tímto je podmíněno i bezohledné chování Kremlu v takových organizacích jako jsou EBRD⁹ nebo OBSE¹⁰, jichž je Rusko spoluměm. Ostatní členové si stěžují na chování zástupců Ruské federace. Ti prý naprosto běžně blokují programy v zemích, které se zprotivily Kremlu a za souhlas očekávají dodatečné platby a různé ústupky. S nejvyššími orgány Ruska si opravdu není radno zahrávat. To už pochopil každý, kdo se v průběhu let snažil této autoritativní moci postavit. Každý odpor či nesouhlas bude rozšlapán nevídanou silou peněz nebo dlouhými prsty státní moci. Ne nadarmo se říká, že do záležitostí z nichž má Kreml zisk či nějaký prospěch není radno rýpat. Úplatkářství a korupce jsou termíny charakterizující ruský systém. Je běžné, že kremelští politici v rámci svého vedlejšího zaměstnání řídí státní podniky, a tak jejich konta obsahují miliardy dolarů. To je v mnoha zemích nepřijatelné.

---

⁸ **Gazprom** (rusky Газпром; dlouhá verze: Открытое Акционерное Общество Газпром) je největší ruská společnost a největší exportér zemního plynu na světě. (zdroj: <http://cs.wikipedia.org>)

⁹ **EBRD = Evropská banka pro obnovu a rozvoj** (*European Bank for Reconstruction and Development*) byla založena v roce 1990. Pomáhá zemím střední a východní Evropy při budování tržního hospodářství a demokratického prostředí. Členy banky je 61 zemí, Evropské společenství a Evropská investiční banka. Sídli v Londýně. (zdroj: <http://cs.wikipedia.org>)

¹⁰ **OBSE = Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě** (*Organization for Security and Cooperation in Europe*) je mezinárodní bezpečnostní organizace vzniklá roku 1995. OBSE sdružuje převážně evropské státy. Členem je 57 států, kromě států v Evropě a při Středoazimním moři také státy zakavkazské, středoasijské a USA s Kanadou. (zdroj: <http://cs.wikipedia.org>)

3.3.1 Zákaz extremismu a omezení tisku

Dalším praktikujícím pravidlem Kremlu je zastrašování možných demonstrantů. Ruská vláda se pod nátlakem výhrůžek a zatýkání snaží zamezit či naprosto odstranit možnost pořádání veřejných demonstrací. V souvislosti s tím byl přijat zákon, který od roku 2006 staví tak zvaný extremismus¹¹ na stranu ilegality. Podle knihy Edwarda Lucase *Nová studená válka* je za extremistu považován člověk, který za nějakým účelem svolává masové demonstrace, jež mají za následek výtržnictví nebo vandalismus. Podle výše uvedeného zákona je zakázáno i pouhé šíření jakýchkoliv materiálů podporujících extremismus, stejně jako mluvit neslušně o politických činitelích Ruské federace. Výslovný zákaz podporování extremismu se týká i sdělovacích prostředků, které nesmí o plánovaných akcích extremistů napsat či říct jediné slovo. Mohlo by to totiž na plánovou akci přilákat velké množství lidí, které už by Kreml nezvládl zkrotit či rozehnat. Neuposlechnutí ze strany medií se trestá odebráním licence.

Reportéři celostátní televize nejsou omezeni pouze tímto zákonem. Vedení dostává téměř každý den z Kremlu pokyny o tom, co mohou vysílat. Rozlišují se chtěné a naopak nechtěné informace a utahování si z hlavy státu je přísně zakázáno. Televizní stanice jsou vystaveny neustálé kontrole podpořené výhrůžkami ze strany vlády a tak je zcela nutné dodržovat jimi stanovenou linii vysílání. V zájmu přežití se tedy záměrně vyhýbají politickým kritikám a většinu vysílacího času se snaží zaměřit na zábavu, sport a další legální témata. Takováto omezení byla za Jelcina prakticky nemyslitelná, jelikož bývalý prezident prosazoval zásadu svobody projevu. Jeho éra je však dávno pryč a Rusko si musí zvyknout, že úspěchy Putina ve sféře ekonomiky si vybraly daň jinde. Pokud tedy někdo hledá pravdu o tom, co se děje ve světě, musí se obrátit na internetové stránky, které nejsou ničím omezené.

---

¹¹ **extremizmus, extremismus** = krajně radikální, výstřední postoj (zdroj: <http://www.slovník-cizich-slov.net/?slovo=extremismus>)

3.3.2 Vynucené zestátňování

Putinovo druhé funkční období je spojováno s postupným zestátňováním. V roce 2004 měl stát pod kontrolou pouze 11% akcií v největších podnicích Ruska, kdežto postupem času se toto číslo vyšplhalo až na 40%. Kreml má svou taktiku, díky níž zestátní vše, co se mu zlíbí. Buď si to sám nekompromisně vezme, nebo utvoří nátlak na vlastníky akcií. Ti se pak musí rozhodnout. Ve snaze zachránit se postoupí své akcie lidem, kteří se těší přízni Kremlu a spolupracují s ním. V tomto případě mohou i přes ztrátu akcií pokračovat ve svém oboru. Pokud ovšem odmítnou, nemohou očekávat, že je vláda nechá dělat nadále tuto činnost. Stát také vlastní přibližně 75% největší letecké společnosti. Největší automobilka v zemi pak byla odkoupena státním podnikem zaměřujícím se na vyvážení zbraní. Ani největší strojírenská firma Ruska už není v rukou soukromníka. Gazprom neváhal a vzal ji ochotně pod svá křídla. Těmito zásahy ovšem trpí malé a střední podniky, jež jsou utlačovány gigantickými firmami státu a sotva se tak udrží na trhu.

3.3.3 Omezení organizací a přetváření historie

V roce 2006 byl přijat ještě jeden zákon vydaný samotným Putinem. Tento zákon byl pojmenovaný jako Novela vybraných legislativních ustanovení Ruské federace. Jinými slovy další záminka státních orgánů, jak si posvítit na jakoukoliv organizaci. Novela totiž umožňuje bez odůvodnění zlikvidovat nechtěné skupiny. Zahrnuje podmínky registrace a další nesmyslná nařízení. Nejvyšší činitelé mají v rukou pravomoc na vymáhání veškeré korespondence, kterou vede prověřovaná organizace se zahraničím. Mnohdy jsou tyto organizace nuceny předložit rozpočet sestavený na činnosti plánované v následujících letech. Přičemž jsou povinni každý plánovaný bod vysvětlit, jsou-li o to požádáni. Pokud se některá z organizací nepodřídí nebo odmítne požadované informace vydat, může počítat se sankcemi a pozastavením jejich činnosti. Příkladem je zrušení Ruského výzkumného střediska pro lidská práva v roce 2006, které vydalo ministerstvo spravedlnosti. Paradoxem je fakt, že si „svobodná země“ dovolí zrušit organizaci pomáhající lidem.

Putin otevřeně vyjadřuje lítost nad rozpadem Sovětského svazu, což se nelíbí západním mocnostem. Kremlu to ovšem nevadí a naopak razí zásadu neočerňovat

SSSR, ba naopak ukázat, jak se Rusko v těchto dobách mělo dobře. Vladimír Putin nabyl dojmu, že učebnice historie na školách jsou značně ovlivněné a některé informace v nich jsou přehnané. Aby odůvodnil svůj záporný postoj k těmto učebnicím, vyslovil podezření o tom, že tyto knihy byly sepsány lidmi dostávajícími granty ze zahraničí. Usoudil tedy, že je potřeba vytvořit nové učebnice dějin, díky nimž budou mladí lidé v jeho zemi hrdí na svou vlast i historii s ní související. Jak Putin řekl, tak se také stalo. Nové učebnice ihned putovaly do škol. Je otázkou, zda je takové jednání přípustné. Podle mého názoru by se takovéto věci v dnešní době stávat neměly, ačkoliv je pravdou, že si dříve v podstatě každý velký vládce upravoval historii k obrazu svému. Putin se snažil dosáhnout toho, aby se Rusové neobviňovaly za události z minulých let, jenž jim jsou Západem při každé možnosti předhazovány. Tato jeho snaha se mu celkem osvědčila. Putin si velice oblíbil a začal profesorům na školách doporučovat knihu zvanou *Moderní dějiny Ruska*, která je takovou příručkou pro pedagogy. V této knize je Stalin vyobrazěn jako velký vůdce snažící se udělat mnohé pro dobro Ruska a zároveň jako člověk, který byl okolnostmi donucen dělat tvrdá rozhodnutí. Jako oběti Stalinovy tyranie jsou uváděni komunisté namísto vlastenců, věřících a inteligence. Je tam také řečeno, že čistky byly základním kamenem pro vytvoření nové třídy schopné řešit úkoly i při nedostatku zdrojů. Tato třída vykazovala prvotřídní výsledky a byla bezmezně oddaná vyšší moci. Stalin je vyzdvihován jako vůdce, kterému nelze upřít jeho úspěchy, mezi něž můžeme zařadit rozsáhlou teritorii, industrializaci ekonomiky či úspěchy v oblasti kulturní revoluce. Důležitým poznatkem je naprosté vynechání faktů o lidských ztrátách a zřízených pracovních táborech, kam bylo posláno přes milion lidí. Lidí pocházejících z jeho vlastního národa. Tato fakta by totiž pošpinila Stalinovu dobrou pověst. Putin se také brání častému přirovnávání Stalina s Hitlerem a vidí v tom velikou křivdu. Vždyť Hitler byl nacistou, a to je neodpustitelné.

3.4 Svoboda projevu u nás

Nebylo by správné nadobro odsuzovat Rusko, kvůli omezené svobodě, jež je tam nastolena. Podle mého názoru omezuje svobodu občanů do jisté míry každý stát. S tímto problémem se v poslední době potýká i Česká republika. Jako první příklad mohu uvést cenzuru Putinovy řeči v přímém přenosu ČT, právě když mluvil o krizi

na Ukrajině. „Právě ve chvíli, kdy Vladimir Putin mluvil o pozadí celého puče a o složení tzv. opozice, která byla vycvičena na západě, aby provedla „revoluci“, překlad náhle vypadl. Čeští diváci tak mohli dlouhé minuty sledovat pouze řeč Vladimíra Putina bez překladu. Slyšet bylo jen šustění papírů překladatele, takže spojení evidentně přerušeno nebylo.“¹² Pokud by se tedy stala opravdu nějaká technická chyba, čekala bych, že se za to vedení televize omluví. Žádné omluvy se však diváci veřejnoprávní televize nedočkali. Dalším příkladem je protlačování protiruského názoru ze strany reportéra ČT24, který se snažil skákat do řeči bezpečnostnímu analytiku Janu Schneiderovi, jež se snažil objasnit otázku ruského konvoje. V této otázce se postavil na stranu Ruska a tak ho v některých případech reportér nenechal ani domluvit. Poslední zářející skutečností jsou výhrůžky vlády, která se snažila odradit všechny demonstranty zamýšlející protestovat při slavnostním průjezdu americké armády. Jakto, že házení vajíček po prezidentovi Zemanovi, které se událo 17. listopadu se obešlo bez pokutování občanů a demonstrace proti americkému vojsku by mělo být sankcionováno? Zřejmě bychom si měli nejdříve zamést před vlastním prahem, než začneme někoho soudit.

3.5 Změny ve volbách a jejich nesrovnalosti

Výraznými změnami prošly také volby, které byly značně omezeny. Tato omezení započala už v roce 2001, kdy bylo ustanoveno, že se voleb nemohou zúčastnit žádná neformální sdružení a podmínky pro registraci byly přehnaně zvýšeny. Z původní hranice tisíce členů potřebných k registraci se její mezní hranice posunula až na čtyřicet tisíc. Procentuální hranice zvolení do Státní Dumy byla navýšena o 2% z původních 5%. Malé strany tudíž nemají šanci. Kreml vždy věděl, jak nejlépe obejít zákon, a tak pokud se mu některý z kandidátů nezamlouvá, najde se při překontrolování podpisů dostatečné množství těch, jež nemohou být brány za platné. Můžeme tedy pouze polemizovat o tom, zda se tímto způsobem nezbavuje vláda Putinových konkurentů ve volbách. Šíří se totiž názor některých pochybovačů, že Kreml měl v době voleb jediný úkol, a to odradit Putinovy protivníky, kterým záměrně bránil v propagování své osoby. Volební shromáždění Putinových soupeřů byla často

---

¹² <http://protiproud.parlamentnilisty.cz/politika/877-cenzura-ruskeho-prezidenta-v-primem-prenosu-ct-preklad-vypadl-nahodou-kdyz-putin-vysvetloval-rolu-zapadnich-zoldaku-na-majdanu-bolsevici-z-kavcich-hor-jsou-take-predmetem-petice-protiproudu.htm>

rušena z důvodu nahlášené bomby nebo jiných potíží. Říká se, že dokonce dva z jeho protikandidátů měly být do voleb pouze nastrčení, aby tak podpořili popularitu Putina. Kde je pravda nikdo neví. Ta zůstane bezpečně ukryta za zdmi Kremle.

Graf 1: Volba prezidenta v roce 2012¹³

V březnu 2012 proběhly zatím poslední volby prezidenta Ruské federace. Volební výsledky, které můžeme vidět na výše uvedeném grafu, skončily vítězstvím Vladimíra Putina. Ten získal nadpoloviční většinu hlasů, čímž dokázal jeho převahu nad ostatními kandidáty. Druhou pozici obhájil G. Zjuganov z Komunistické strany, která se těší v Rusku značné oblibě.

¹³ <http://frominternet.ru/novosti/2269-rezultati-vyborov-2012>

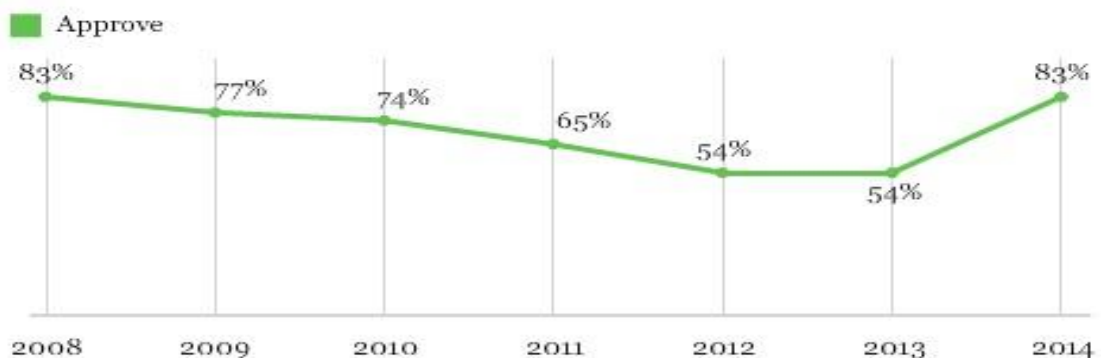

4. Mínění národa podle průzkumů

Roku 2007 byla prováděna anketa, která měla za cíl zjistit, co si národ myslí o opozici. Téměř polovina dotazovaných byla toho názoru, že Rusko by se zcela obešlo bez opozice. Necelých 30% se domnívalo, že opozice je naopak znakem demokracie a má tedy právo usilovat o prosazení svých názorů. Objevila se však také mínění, jež přirovnávají opoziční názory k zákonem zakázanému extremismu. Toto jejich smýšlení zřejmě vyplývá z dřívějšího zklamání pluralitním systémem, a tak se většina Rusů raději uchýlí k odevzdání moci do rukou jediného člověka. Je toto však správné? Ruskému lidu se to nejspíše zatím osvědčilo, o čemž svědčí i stále rozvíjející se ekonomika. Nebylo by správné jim tuto myšlenku vyvracet, tudíž nezbývá než čekat, co ukáže budoucnost.

Most Russians Approve of Putin's Job

Do you approve or disapprove of the way Vladimir Putin is handling his job as prime minister/president?

Russians asked to rate Putin's job as president in 2008, prime minister between 2009 and 2011, and president in 2012, 2013, and 2014.

GALLUP

Graf 2: Popularita Putina za poslední léta¹⁴

Z grafu je možné vyčíst, kdy se Putin těšil největší oblibě. Bylo tomu na konci svého druhého funkčního období v roce 2008 a stejných procentuálních hodnot dosahuje jeho popularita i nyní. Důvodem je nejspíše všemi médii protíraný spor mezi Ruskem a Ukrajinou, ve kterém stojí Rusové na straně svého prezidenta a schvalují jeho kroky. Velké oblibě se Putin mohl těšit také za dob, kdy působil jako premiér.

¹⁴ <http://www.usnews.com/news/articles/2014/08/29/putin-risks-popularity-with-ukraine-invasion>

Jeho nejmenší popularita byla zaznamenána v letech 2012-2013, kdy znovu nastoupil do funkce prezidenta.

Pokud je řeč o spokojenosti Rusů s politiky zastupujícími hlas národa, je nutné podotknout, komu projevují důvěru a komu naopak. Ukázalo se, že ačkoliv lidé podporují Putina, s Dumou už tak spokojeni nejsou. Mnozí se domnívají, že jsou politici ovlivněni chamtivostí a touží po bohatství. Tento chtíč jim zastírá mysl, díky čemuž nemohou racionálně přemýšlet a utvářet tak plány na zlepšení životní úrovně národa. Někteří Rusové už ani nedoufají, že by volební hlasy mohly být spočítány podle pravidel, tedy bez zásahu Kremlu. Nespokojenost není spojována pouze s orgány vlády, ale také s justicí. 2/5 (40%) respondentů odmítají vyslovit tomuto orgánu důvěru. Jejich nedůvěřivý postoj k soudům jim ještě prohloubil Valerij Zorkin působící na postu soudce Ústavního soudu. Ten se nezdráhal veřejně prohlásit, že úplatky u soudů jsou každodenní rutinou, která se stále více rozmáhá. A možná právě díky těmto okolnostem byly Rusové vyhodnoceni jako národ s nejvíce podanými stížnostmi k Evropskému soudu pro lidská práva, se sídlem ve Štrasburku. K Evropskému soudu se lidé obracejí tehdy, mají-li podezření, že v jejich vlastní zemi dochází k porušování občanských práv nebo v případě, že soudy rozhodují pod vlivem úplatků. V roce 2005 obdržela centrála ve Štrasburku více než osm tisíc žalob ze strany Rusů. Smutným a zároveň znepokojujícím faktem je to, že počet těchto žalob každým rokem narůstá. Samozřejmě ne všechny žaloby se dostanou k projednání. Po přezkoumání některých případů Evropský soud zjistil, že například pouze 5 žalob ze sta může být prohlášeno za neoprávněné.

4.1 Názor Putina na rozpad SSSR

Rozpad Sovětského svazu znamenal pro mnohé evropské země vysvobození od nadvlády a utlačování ze strany Ruska. Putin to však vidí jinak. Netají se názorem, že rozpad SSSR¹⁵ znamenal pro Rusko velkou katastrofu. Tento názor ovšem nevyvolává v zahraničí tolik pochopení, kolik by si Putin přál. Není se čemu divit. Vždyť pro nás znamenal Sovětský svaz naprosto něco jiného než pro ruský národ. Rusové vidí SSSR jako jednu velmi významnou etapu v historii jejich země, kdy došlo

---

¹⁵ SSSR = Svaz sovětských socialistických republik je státní útvar ležící v části Evropy a Asie v letech 1922 – 1991 (zdroj: <http://www.zkratky.cz>)

k velkému národnímu pokroku a k získání velkých území. Průzkumy prokázaly, že názor Putina sdílí až 60% mladých Rusů. Sám Putin odpověděl na dotaz o jeho osobním vztahu k rozpadu SSSR následovně: *«Развал Советского Союза-это общенациональная трагедия огромного масштаба. Я думаю, что рядовые граждане бывшего Советского Союза и граждане постсоветского пространства, стран СНГ ничего от этого не выиграли- наоборот, люди столкнулись с огромным количеством проблем. Но, Российская Федерация, сохранилась, и она перестала быть „дойной коровой“ для всех и каждого.»*¹⁶

Graf 3: Kolik Rusů lituje rozpadu Sovětského svazu¹⁷

Průzkumy prokázaly, že názor Putina sdílí většina Rusů. Tito občané vyjadřují lítost nad rozpadem Sovětského svazu. V roce 2000 až 75 % dotazovaných odpovědělo ve prospěch SSSR. Tento názor si až do roku 2012 udrželo více než 50% respondentů. Po roce 2012 se stav mezi přívrženci SSSR a odpůrci začal více vyrovnávat. Pokud bychom takovýto průzkum provedly u nás v České republice, výsledek by byl dozajista odlišný.

¹⁶ Медведев, Р. А.: Владимир Путин. Москва. 2007, с. 449

¹⁷ <http://www.quora.com/What-do-the-modern-Russian-people-think-of-the-Soviet-Union>

5. Srovnání vlád Borise Jelcina a Vladimíra Putina

Boris Jelcin působil na postu prezidenta od roku 1991 do roku 1999, kdy se své funkce vzdal a odstoupil. Za jeho vlády postrádalo vedení země důvěryhodnost, neboť každý věděl, jakými je Jelcin obklopen lidmi. Lidmi, jež zneužívali svého postavení k tomu, aby si nakradli do vlastních kapes. Takové lidi nevedla touha po nápravě země a pomoci ostatním, nýbrž touha po bohatství a moci. Zákulisní pikle bylo možné vypočítat i v roce 1996, kdy probíhaly prezidentské volby. Boris Jelcin, ačkoli vážně nemocný, za pomoci zneužití médií a nepoctivého sčítání hlasů vyhrál s přehledem nad svým komunistickým protivníkem. Mezi jeho nejhorší období vlády můžeme zařadit finanční krach Ruska rok před jeho odstoupením z funkce, kdy nebylo Rusko schopno zaplatit své dluhy. Tento rok znamenal pro ruské rodiny ztrátu úspor. Přes noc se zhroutil celý bankovní systém. Lidem bylo jasné, že Jelcinova vláda přející pouze oligarchům, nebude tou správnou volbou. Navíc ho národ odsuzoval za jeho časté opilecké excesy. Fakt, že se rád napil, byl všem dobře známý. Boris Jelcin byl zároveň velmi nevyzpytatelným panovníkem. Během pár měsíců se mu podařilo rozpustit SSSR a komunistickou stranu načež zavedl pluralitní demokracii. Ačkoliv to Jelcin myslel se svou zemí dobře, nedařilo se mu naplnit stanovené cíle. Dnes jsou 90. léta, tedy vláda Jelcina, kritizována nejenom na území Ruské federace, ale i daleko za jejími hranicemi. Jeho funkční období je chápáno jako období absolutního nezdaru, ztráty úspor, hospodářského úpadku a výrazného prohlubování propasti mezi bohatou a chudou vrstvou. Nebylo by ovšem správné házet na Jelcina celou vinu z hlediska devalvace rublu. Ta totiž započala už při rozpadu Sovětského svazu. Poté, co bylo jasné, že SSSR nevydrží, se centrální banka rozhodla pro zásadní krok. Začala tisknout peníze jako na běžícím pásu, ačkoliv tím výrazně znehodnotila ruskou měnu. Po nástupu Jelcina do prezidentské funkce se situace trochu srovnala a rubl začal nabírat na hodnotě. Ani to však nevyřešilo situaci, kdy se na trh dostávalo zboží za mnohonásobně vyšší ceny. Ceny, které daleko převyšovaly ty z dob Sovětského svazu. To vše ovlivnilo dnešní pohled na Jelcinovu vládu. Mezi pozitivní prvky jeho vlády by se dala zařadit svoboda projevu, snaha navázat konstruktivní vztahy se Západem a udržování komunistů mimo moc. Ani to však nepomohlo vytvořit prosperující zemi. Jak by také mohlo, když byly na důležitých postech zaměstnání nekvalifikovaní lidé. V čele centrální banky byl například člověk, kterému nikdo nedokázal vysvětlit, že tisknutí většího množství peněz má za následek inflaci.

Ani reformy, o které se Jelcin snažil, se nepodařilo dotáhnout do konce. Tyto reformy byly často nepromyšlené a to bránilo jejich úspěšnému zavedení.

Putin se po svém zvolení snažil vyvarovat dřívějších Jelcinových chyb. Dnes můžeme říci, že se mu to z velké části také povedlo. Rubl se stal stabilní měnou a k žádnému finančnímu krachu od té doby v Rusku nedošlo. Ekonomicky se tato země vyšplhala mezi špičky světa a státní dluh byl snižen na minimum. Jediná věc, která se dá v tomto hledisku vytknout je soustředění téměř většiny financí do hlavního města Moskvy. Okolní města značně zaostávají a rozhodně je nemůžeme s touto světovou metropolí srovnávat. Tento poznatek je z mé vlastní zkušenosti, jelikož jsem měla tu možnost navštívit Rusko. Stále je tam veliký rozdíl mezi chudými a bohatými, přičemž střední třída je oproti České republice minimální. Nezbyvá než doufat, že vláda v budoucnu zaměří svou pozornost i na tento fakt.

6. Pozitiva Putinovy vlády

Nebylo by zcela správné věnovat se pouze Putinovým negativům. Všechna ta omezení totiž vyvažují ekonomické úspěchy, které dostaly Rusko na vyšší úroveň. Na tyto fakta často lidé zapomínají. Kde by Rusko bylo bez Putina. Je možné, že někde existuje stejně schopný člověk, který by pro Rusko dokázal to samé či mnohem více. Zatím ale žijeme přítomností a tudíž mu nemůžeme upírat jeho zásluhy.

6.1 Ekonomika Ruska za vlády Vladimíra Putina

Je zcela jasné, že největším přínosem byl Putin v oblasti ekonomiky. K obnově a stabilitě ekonomiky bylo zapotřebí zavést mnohé reformy. Jednou z prvních reforem bylo zavedení 13% rovné daně, která zaznamenala veliký úspěch. Dalším úspěchem byl také fakt, že se zpětinásobil počet automobilů, jež si za dob SSSR nemohla většina lidí ani dovolit.

Tabulka 1: Zlepšení Ruska v jednotlivých odvětvích

Показатель	2000	2013	Изменение, %
ВВП по паритету покупательной способности, \$ млрд	1 123	2 630	+ 134%
Внешняя торговля, \$ млрд	149,9	844,2	+ 463%
Торговый баланс, \$ млрд	60,7	177,3	+ 192%
Прямые иностранные инвестиции, \$ млрд	10,9	94	+ 625%
Объем внешнего долга, \$ млрд	158,7	61,7	- 61%
Инфляция, %	20,2	6,5	- 68%

Zdroj: <http://www.vestifinance.ru/articles/42530>

Ruskou ekonomiku by bylo špatné řadit mezi zaostávající. Důkazem je její skok z 22. místa světových ekonomik v roce 1999 na 11. místo v roce 2006. Rok 2013 pak zajistil Ruské federaci celkově šesté místo. Tyto úspěchy se připisují Putinovi a zajišťují mu tak oblibu u národa. Když se na začátku jeho vlády roku 1999

pohybovaly ceny ropy pod hranicí 20 dolarů za barel, Rusko na tom v podstatě trátilo. Touto cestou nešlo kráčet dlouho a to si Putin uvědomoval. Zavedl proto opatření, která způsobila velký boom. Do roku 2007 se cena ropy vyšplhala na 100 dolarů a díky tomu Rusko zaznamenalo až šestinásobně vyšší zisky z prodeje ropy. Tyto okolnosti dopomohly k tomu, aby Rusko splatilo většinu svých dluhů z minulých let, které neslo na svých bedrech jako těžký kámen. Dalším jeho úspěchem na poli ekonomiky bylo zamezení inflace. Z původních 20,2% v roce 2000 klesly spotřebitelské ceny na hranici 6,5% v roce 2013. Pokud vše půjde podle plánů, mohla by se úroveň inflace dostat pod 5%. Dnes je ruský trh brán jako jeden z nejvýnosnějších na světě a v tabulkách se nyní zařadil těsně za USA a Čínu. Vladimír Putin chtěl být otevřený zahraničnímu obchodu, a tak se nebránil myšlence otevřít Rusko zahraničním investorům. Hodnota ruských akcií se za Putinovy vlády zvýšila o 1 bilion. To výrazně pomohlo domácím podnikatelům. Obrovské investice proudící do Ruska má také na starosti zahraniční obchod s Čínou, který se začal rozvíjet právě za Putina. Čína například investovala 500 milionů dolarů do ropného podniku Rosněfti a na oplátku Rusko odsouhlasilo návrh na postavení plynovodu do Číny. Čemu ovšem Rusko nevěnuje takovou pozornost, jsou informační technologie. Do tohoto odvětví proudí pouze něco okolo 1,5% HDP. V porovnání s jinými vyspělými zeměmi jako je USA, Irsko a další, je to celkem směšná hodnota. USA se pohybuje na 5% HDP a Irsko vykazuje ještě o 7% více než USA.

6.2 Demografická situace

V 70. letech prezident Husák finančně podporoval zakládání rodin, čímž významně zvýšil porodnost na našem území. Tento zákon nyní platí i v Ruské federaci. Změna demografické situace byla jedním z hlavních bodů politiky Vladimíra Putina, která se mu podařila prosadit. Za každé druhé narozené dítě bylo rodině vyplaceno v roce 2013 409 tisíc rublů. V roce 2014 se příspěvek rodinám navýšil ještě o 20 tisíc rublů. Při třetím dítěti pak mají nárok na pozemek. Tyto bonusy dopomohly zastavit neustále klesající demografickou křivku, která byla v Rusku alarmující. Pozitivní vliv nově nastolené politiky se odrazil také na počtu potratů, jejichž číslo významně kleslo. Z hlediska úmrtnosti přišel zlom v roce 2013, kdy statistici poprvé

zaznamenali větší porodnost než úmrtnost. To byl veliký úspěch, na který se čekalo od roku 1992.

6.3 Lepší finanční situace jednotlivých osob

Zlepšení ekonomické situace se podepsalo i na výplatách. Na konci roku 2000, tedy po nástupu Putina na post prezidenta, začaly příjmy převyšovat růst cen. Abychom získali představu, nutno uvést konkrétní čísla. Během třinácti let (2000-2013) se průměrný příjem na člověka zvýšil z 2281 rublů na úctyhodných 38340 rublů. Na průměr mají samozřejmě veliký vliv vysoké výplaty ve velkých městech, především pak v Moskvě. V Moskvě jsou totiž peněžní ohodnocení zaměstnanců mnohokrát vyšší než v ostatních městech. S rostoucími výplatami klesl počet chudých lidí, jejichž finanční situace neodpovídá životnímu minimu. S největší chudobou se Rusko potýkalo v roce 1992, kdy byl prezidentem Boris Jelcin. Tehdy se počet chudých lidí pohyboval okolo 49 milionů lidí, což je přibližně 33,5% populace Ruské federace. Po zvolení Putina do funkce prezidenta všichni očekávali zázraky. Nutno podotknout, že se obrátili na správného člověka, který pouze nesliboval, ale také jednal. Výsledky mluví za vše.

Graf 4: Snižování počtu chudých lidí¹⁸

¹⁸ <http://www.vestifinance.ru/articles/42530>

V roce 2000 se počet chudých lidí pohyboval na hranici 30%. Tento trend se začal postupně snižovat a o čtyři roky později klesl pod 20%. Přesněji na 17,6%, což je v přepočtu asi 25 milionů lidí. V letech 2007-2009 se procentuální hranice zatavila na 13% a o rok později klesla ještě o půl procenta. Rok 2011 znamenal mírné zvýšení, které však nebylo nijak markantní. Vše se dostalo do normálu rokem 2012, kdy následovalo opětovné snížení na 10,9%. Podle prognóz by se situace i nadále měla zlepšovat, a tudíž se ruský lid může těšit na stále lepší podmínky.

7. Amerika versus Rusko

Celý svět vidí, kdo je v současné době největším rivalem USA. Vzájemné soupeření a snaha Ruska dosáhnout či dokonce předčít ekonomiku Ameriky, vede k ostrým vyjádřením na účet protistrany. Putin v roce 2007 ve svém prohlášení přirovnal Ameriku ke „zhoubné“ síle světové politiky a později pak jejich zahraniční politiku k politice Hitlerovy Třetí říše. A možná, že na jeho slovech bude něco pravdivého. P.C. Roberts, dřívější náměstek financí v Reaganově vládě, se nebál povědět vlastní názor na nynější americkou politiku v otevřeném rozhovoru pro litevská média z února roku 2015. Na otázku, jak se z dřívějšího významného politika Ameriky může stát otevřeným kritikem současné americké vlády, odpověděl následovně: *„Dnešní vláda USA je něco zcela jiného, než byla vláda Reaganova. Reagan se staral o domácí ekonomické problémy a snažil se skoncovat se studenou válkou. Dnes – a to už od začátku 21. století – je americká vláda zaměřena na válku a na to, aby její finanční imperialismus získal vládu nad zbytkem světa. To je dramatická změna, která je samozřejmě nebezpečná nejen pro Američany, ale pro celý svět. Američané už válčí patnáct let, okupovali, rozbombardovali nebo napadli sedm zemí s následkem milionů lidí mrtvých, zmrzačených nebo zbavených domova. Nyní vyhlásili sankce Rusku, svrhli lidem zvolenou vládu Ukrajiny s cílem zastrážit a destabilizovat Rusko a zajistit tak americké hegemonii znovu vrch. Ty sankce ničí důvěryhodnost jakýchkoli ekonomických údajů a jde o akce čistě politické, které jsou bez vztahu k ekonomické realitě. Tím vším se americká vláda současná liší od americké vlády z osmdesátých let.“*¹⁹ Dále hovořil o přesvědčení současné vlády, která zastává názor, že USA by mělo být středobodem světa a nikdo by jim neměl konkurovat či snad bojkotovat dosažení jejich cílů. Tuto představu jim však výrazně narušil ekonomický vzestup Ruska za vlády Putina. Američané se totiž považují za nadrasu a my ostatní je potřebujeme pro přežití. Rozmach Ruska tak výrazně urazil ego světového lídra, který stejně jako každý samolibý člověk, přestupuje v těchto momentech do ofenzivního postoje. V případě Ameriky to byl plán, jak odříznout Rusko od zbytku Evropy, jelikož finance, které zde proudily do Ruska z mezinárodního obchodu, byly významnou ziskovou položkou v každoročních statistikách Ruské federace. Nejsnadnější cestou bylo napadení skrze Ukrajinu. Nejsmutnější na celé situaci je fakt, že se tato strategie Americe vyplatila a sankce

---

¹⁹<http://www.ac24.cz/zpravy-ze-sveta/5534-pane-robertsi-proc-jdete-proti-sve-americke-vlade>

vzniklé proti Rusku zapříčiněné pučem na Ukrajině zahřály americkou vládou upřímně na duši. Předem dobře promyšlenou taktiku Ameriky potvrdilo i zjištění z roku 2013. Právě v této době vznikl záznam projevu ukrajinského poslance Olega Carjova, který prostřednictvím aktivistické organizace „Volja“ obdržel informace o projektu „TechCamp“ organizovaném v budovách amerického velvyslanectví na území Kyjeva. Co bylo cílem tohoto projektu? Američtí odborníci zde připravovali specialisty na informační válku, která povede k občanské válce na Ukrajině. Informační válku, která prostřednictvím moderních médií ovlivní smýšlení celého světa a prakticky nás poštvé proti Rusku. Hlavní osnovou přednášek bylo umění manipulace veřejným míněním a příprava schopných jedinců k organizování různých protestů za účelem svržení ukrajinského státního zřízení. V době projevu mělo být vyškoleno okolo 300 lidí, kteří jako operativci působili po celé Ukrajině. Poslanec Carjov na konferenci žádal, aby tyto popuzující kroky ze strany Ameriky byly prošetřeny, jelikož podle pravidel OSN je nepřipustné, aby nějaký cizí stát zasahoval do vnitřních záležitostí státu. Vzhledem k nedávným událostem na území Ukrajiny však zřejmě k žádnému prošetření a zavedení ochranných opatření nedošlo. Pokud by se věnovala tomuto zjištění větší pozornost, nemusel by třeba dnes žádný konflikt existovat. Vladimír Putin se k dnešní situaci vyjádřil na sjezdu ruských odborářů v Moskvě, která se konala v únoru tohoto roku. *„Válku, díky Bohu, nemáme. Ale zcela jasně existuje snaha zamezit různými prostředky našemu rozvoji, existuje snaha 'zmrazit' světový pořádek, který vznikl v posledních desetiletích po rozpadu Sovětského svazu a v jehož čele je jediný nepochybný vůdce, který jím chce zůstat. Chce jím zůstat ve víře, že on může vše a ti druzí mohou jen to, co on jim dovolí a co je v jeho zájmu. Takové uspořádání světa Rusku nikdy nebude vyhovovat. Pokud se to někomu líbí, chce žít v podmínkách polookupace. My to ale dělat nebudeme. Nechystáme se ovšem s nikým válčit, chceme se všemi spolupracovat.“*²⁰ Otázkou zůstává, zda je ochoten v současné době spolupracovat i Západ. Podle mého názoru už západní mocnosti vyloučili možnost jakéhokoli kompromisu a čekají, až se jim Rusko podřídí. Samozřejmě zde nemohu tvrdit, že je Rusko svaté a chyba je pouze na západní straně. Putin udělal velikou chybu, když si myslel, že jeho kroky v případě Krymu zůstanou bez odezvy. Toho samozřejmě využila Amerika ve snaze poštvat nás proti jejímu soupeři a znejistit či naprosto přesvědčit lidi o nedůvěryhodnosti jakýchkoli dalších kroků, nebo vyjádření

---

²⁰ <http://www.novinky.cz/zahranicni/361060-rusku-podle-putina-nevyhovuje-svetovy-poradek-po-rozpadu-sssr.html>

ze strany Kremlu. Nedůvěřivý postoj zastává v otázce ruského chování také Anders Fogh Ramussen, který je bývalým generálním tajemníkem Severoatlantické aliance. Dle jeho názoru by se mohl Putin v budoucnu snažit získat zpět některá ztracená území ve východní Evropě, jelikož jeho ambice sahají nebezpečně za hranice vlastního státu. Ramussen také tvrdí, že Putinovy dosavadní kroky mohou být jen zkouškou, zda se NATO zmobilizuje. S takovými názory se já osobně neztotožňuji, ačkoli dobře vím, že tento poslední názor sdílí mnozí občané naší republiky. A pokud jsou to názory lidí, kteří pouze slepě nepapouškují česká média, ba naopak se o danou situaci zajímají a vyhledávají si potřebné informace, nezbyvá mi nic jiného než tyto protikladné názory tolerovat. Nikdo z nás si totiž svým postojem nemůže být stoprocentně jistý. Kde je pravda ukáže až čas.

Závěr

Na začátku mé práce přede mnou stála důležitá otázka, na kterou jsem si zatím nedokázala patřičně a s jistotou odpovědět. Kdo je vlastně Vladimír Putin? Tuto otázku si pokládají mnozí lidé. Někteří ho považují za člověka, jenž se nezastaví téměř před ničím, jiní oceňují jeho schopnosti vést Rusko. I já jsem ještě před pár měsíci nevěděla, kam tuto novinami často propíranou osobnost zařadit. Díky mé bakalářské práci jsem však získala přehled o jeho životě a o tom, jak se díky své pílì vypracoval až na prezidentský post.

Vladimír Putin ušel dlouhou cestu, která ho stála mnoho úsilí a práce. Dlouhá léta působil v KGB, což mu dopomohlo rozvíjet své schopnosti komunikace s lidmi a zpracovávání informací, z nichž poté musel vyvodit závěry. Kariérou u Sobčaka získal rozhled a naučil se pohybovat v politice. Během pár let na něj čekalo mnoho profesních povýšení, z nichž nejdůležitějším bylo zvolení do postu prezidenta v roce 2000. Jeho vláda s sebou přinesla i rozporuplné názory na jeho osobu. Negativa spojená s Kremlem v čele s Putinem se často neslučují s prioritami svobodného státu. Patří sem omezená svoboda projevu, zákaz veřejných demonstrací, kontrola organizací, vynucené zestátnování některých podniků a mnohé další skutečnosti. Ať už o něm lidé mluví sebevíce v negativech, jeho přínos pro Rusko mu nelze upřít. Za jeho vlády se Rusko zvedlo z ekonomického dna prakticky mezi špičku světových ekonomik. Putin začal podporovat rodiny s dětmi, aby tak vyřešil úpadek porodnosti. Jeho ekonomický přínos pro stát se značně projevil na výrazném snížení počtu chudých lidí, díky čemuž se rozšířila do té doby prakticky neexistující střední třída. Pokud bych měla zhodnotit, které aspekty převažují, zřejmě bych se přiklonila k těm pozitivním. Je těžké totiž soudit Rusko za omezenou svobodu projevu a politické zákulisní taktiky, když vím, že se toto běžně děje i v ostatních státech, jen jinde to umějí více skrývat. A Česká republika není výjimkou.

Putin se vyvaroval dřívějších Jelcinových chyb, což mu zajistilo oblibu u národa. Bohužel si díky jeho úspěchům získal také nepřátele. Jedním z hlavních rivalů je v současné době Amerika, která si snaží za každou cenu udržet pozici světového lídra. Podle mého názoru jsou dnešní spory s Ruskem skrze Ukrajinu silně podpořené americkou propagandou, cílem které bylo zamezení dalších obchodních styků s naším východním partnerem. A pro koho jsou nastolené sankce výhodné? Pro

nás tedy rozhodně ne. Je důležité podívat se na věc z různých hledisek a vytvořit si na vzniklou situaci vlastní názor, stejně jako na prezidenta Putina. Nesmíme totiž zapomínat, že každá mince má dvě strany.

Резюме

В начале моей бакалаврской работы передо мной стоял важный вопрос на который я пока не сумела надлежащим образом и с уверенностью ответить. Кто в сущности Владимир Путин? На этот вопрос бы хотели дать ответ многие люди. Некоторые считают его человеком, который не остановится почти ни перед чем, другие оценивают его умение управлять Россией. Я также еще несколько месяцев назад не знала, что точно думать об этой личности, о которой пишут часто в газетах. Благодаря моей бакалаврской работе я получила представление о его жизни и о том, как он благодаря усердию пришел к власти и на пост президента.

Владимир Путин был должен долго работать, чем он стал президентом. Долгое время он работал например в КГБ и это ему помогло развивать свои способности в сфере коммуникации с людьми и обработки информации, из которой потом пришлось делать выводы. Благодаря карьере у Собчака он получил кругозор и научился вращаться в политике. В течение нескольких лет он получил много повышений по службе. Самое важное это было избрание на пост президента России в 2000 году. Его правление вызвало противоречивые мнения. Негативы связанные с Кремлем во главе с Путином часто не отвечают приоритетам свободного государства. Туда входят например ограниченная свобода высказывания, запрещение демонстраций, контроль организаций, вынужденное национализирование некоторых предприятий и так далее. Несмотря на то что люди о нем говорят часто в связи с негативами, для России он был также полезным президентом. В течение его правления Россия стала одним из экономических лидеров. Путин начал поддерживать семьи с детьми для решения упадка рождаемости. Его положительное влияние на экономику государства помогло уменьшению количества бедных людей. Благодаря этому расширился средний класс, который до сих пор в России почти не существовал. Когда я должна обсудить, которые аспекты превышают, я присоединюсь к его позитивам. Трудно судить Россию за ограниченную свободу высказывания и политические закулисные тактики когда знаю, что это нормально также в других государствах. Разница в том что другие это сумеют лучше скрыть. В том числе и Чешская Республика.

Путин избег ошибок, которые сделал Борис Ельцин. Этот факт ему обеспечил популярность среди россиян. Благодаря своим успехам у него также враги. Одним из главных врагов это в настоящее время Америка, которая хочет любой ценой остаться единственным лидером мира. По моему мнению современный спор с Россией из-за Украины это американская пропаганда и ее целью преграждение торговых сделок запада с Россией. Для кого установленные санкции выгодны? Для нас ни в коем случае. Всегда важно смотреть на проблему с разных точек зрения и сделать собственное мнение, так как на президента Путина. Мы не должны забывать, что каждая монета имеет две стороны.

BIBLIOGRAFIE

Knižní zdroje (řazeno abecedně):

Arutunyan, A.: Mystérium Putin. Praha. 2012.

Фартышев, В.: Последний шанс Путина: Судьба России в XXI веке. Москва. 2004.

Федоров, В.: Эпоха Путина: Тайны и загадки „кремлевского двора“. Москва. 2003.

Gevorkjan, N., Kolesnikov, A., Timakova, N.: Putin z první ruky. Praha. 2000.

Lucas, E.: Nová studená válka, aneb, Kreml ohrožuje Rusko i Západ. Praha. 2008.

Медведев, Р.: Владимир Путин. Москва. 2007.

Млечин, Л.: Кремль. Президенты России. Стратегия власти от Б. Н. Ельцина до В. В. Путина. Москва. 2003.

Морозов, С.: Дипломатия Путина: Русское дзюдо на мировом татами. Санкт-Петербург. 2008

Политковская, А.: Путинская Россия. Великобритания. 2004

Polítkovská, A.: Ruský deník. Brno. 2007.

Reitschuster, B.: Vladimír Putin: kam kráčíš, Rusko? Praha. 2006.

Internetové zdroje (řazeno abecedně):

<http://www.ac24.cz/zpravy-ze-sveta/5534-pane-robertsi-proc-jdete-proti-sve-americke-vlade>

<http://www.bbc.co.uk/russian/address.htm>

<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/rusko-ekonomicka-charakteristika-zeme-19086.html>

<http://www.ceskatelevize.cz>

<http://www.cs.wikipedia.org>

<http://www.frominternet.ru/novosti/2269-rezultati-vyborov-2012>

<http://www.inosmi.ru/russia/20141008/223513876.html>

<http://www.izbiraem.ru/statistics>

<http://www.novinky.cz/zahranicni/361060-rusku-podle-putina-nevyhovuje-svetovy-poradek-po-rozpadu-sssr.html>

<http://www.primamedia.ru>

<http://www.protiproud.parlamentnilisty.cz/svet/politika/komentare/877-cenzura-ruskeho-prezidenta-v-primem-prenosu-ct-preklad-vypadl-nahodou-kdyz-putin-vysvetloval-rolu-zapadnich-zoldaku-na-majdanu-bolsevici-z-kavcich-hor-jsou-take-predmetem-petice-protiproudu.htm>

<http://www.putin.kremlin.ru/bio>

<http://www.putinportal.ru/stati-o-vvputine/biografija-putina.html>

<http://www.quora.com/What-do-the-modern-Russian-people-think-of-the-Soviet-Union>

<http://www.slovník-cizich-slov.net/?slovo=extremismus>

<http://www.9tv.co.il/news/2014/01/14/167070.html>

<http://www.usnews.com/news/articles/2014/08/29/putin-risks-popularity-with-ukraine-invasion>

<http://www.vestifinance.ru/articles/42530>

<http://www.vvputin.info/>

<http://www.zvedavec.org/komentare/2015/02/6321-ukrajinsky-poslanec-usa-zorganizuji-obcanskou-valku-na-ukrajine.htm>

Dokumentární přílohy

Obr. č. 1: Vladimír Putin v mládí

Zdroj: <http://www.putin.kremlin.ru/bio>

Obr. č. 2: Ljudmila Škrebněvová (mladá)

Zdroj: http://stved.ucoz.com/photo/semja/budushhaja_zhena/3-0-456

Obr. č. 3: Svatba Vladimíra s Ljudmilou

Zdroj: http://stved.ucoz.com/photo/semja/na_svadbe/3-0-457

Obr. č. 4: Dcery Putina a jeho ženy

Zdroj: <http://www.putin.kremlin.ru/bio>

Obr. č. 5: Putin v KGB

Zdroj: <http://argumentua.com/stati/gdr-strana-sformirovavshaya-kharakter-putina>

Obr. č. 6: Putin s bývalým prezidentem Borisem Jelcinem

Zdroj:

<http://www.liveinternet.ru/tags/%CD%E5%EC%F6%EE%E2. +%CF%EE%EB%E8%F2%E8%EA%E0/>

Obr. č. 7: Ruský prezident s manželkou Ljudmilou

Zdroj: <http://www.1prime.ru/photo/20130607/763962526.html>

Obr. č. 8: Putin s Angelou Merkel a francouzským prezidentem

Zdroj: http://en.wikipedia.org/wiki/Vladimir_Putin

Obr. č. 9: Vladimír Putin

Zdroj: <http://www.kommersant.ru/doc/2437251>